KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 3e april 1967 door de Minister van de Nederlandse Cultuur en door de Minister van de Franse Cultuur verzocht hun, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de bekwaamheidsbewijzen die voldoende worden geacht voor de personeelsleden van de gesubsidieerde inrichtingen voor muziekonderwijs" , heeft de 6e april 1967 het volgend advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Culture néerlandaise et par le Ministre de la Culture française, le 3 avril 1967, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "fixant les titres de capacité jugés suffisants pour les membres du personnel des établissements subventionnés d'enseignement de la musique", a donné le 6 avril 1967 l'avis suivant :

Het ontwerp-besluit stelt de bekwaamheidsbewijzen vast die vereist zijn voor het toekennen van weddetoelagen aan de gesubsidieerde inrichtingen voor muziekonderwijs.

Het vindt zijn wettelijke grondslag voor wat betreft de muziekscholen in de wet van 14 mei 1955 tot regeling van het kunstonderwijs, en voor de conservatoria en academiën in de wet van 29 mei 1959.

De reglementering van deze subsidiëring is nog steeds het voorwerp van het koninklijk besluit van 26 maart 1954 betreffende de voorwaarden waaronder de Staat toelagen verleent aan de gemeentelijke conservatoria, de gemeentelijke en vrije muziekacademiën en muziekscholen. Dit besluit werd echter genomen toen het kunstonderwijs nog niet het voorwerp was van een wettelijke regeling. Het is van toepassing op alle gesubsidieerde inrichtingen voor muziekonderwijs, met uitzondering echter van het Lemmensinstituut waarvoor het koninklijk besluit van 21 juli 1958 enkel van toepassing is. Het besluit houdt vanzelfsprekend geen rekening met het onderscheid tussen de inrichtingen waarvoor de wet van 14 mei 1955 nu geldt en die welke thans beheerst worden door de voorschriften van de wet van 29 mei 1959, zodat het besluit weinig of niet aangepast is aan de regelen die de wetgever in 1955 en in 1959 heeft voorgeschreven. Hierdoor wordt een onvoldoende overzichtelijke toestand geschapen. De vraag rijst derhalve of het huidig ontwerp niet de geschikte gelegenheid biedt om de reglementaire bepalingen voor de subsidiëring der inrichtingen voor muziekonderwijs duidelijk uit elkander te houden al naargelang het gaat om muziekscholen en anderzijds om conservatoria en academiën.

\+

\+ \+

.../...

Onder voorbehoud van deze algemene opmerking dienen bij het ontwerp volgende bijzondere opmerkingen te worden gemaakt.

Het voorwerp van het besluit zou beter tot uiting komen in het volgend opschrift :

"Koninklijk besluit tot vaststelling van de bekwaamheidsbewijzen vereist voor de toekenning van weddetoelagen aan inrichtingen voor muziekonderwijs".

In de aanhef kan de overweging zonder bezwaar worden weggelaten.

Artikel 1.

Zoals dit artikel gesteld is, zal het besluit van toepassing zijn op alle gesubsidieerde inrichtingen voor muziekonderwijs zonder enige uitzondering. Het zal onder andere voor gevolg hebben dat artikel 5 van het koninklijk besluit van 21 juni 1958 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder Rijkstoelagen worden verleend aan het Lemmensinstituut te Mechelen impliciet wordt opgeheven.

Volgens de inlichtingen verstrekt door de gemachtigde ambtenaar ligt het in de bedoeling van de Regering de subsidiëring van het Lemmensinstituut te onttrekken aan de toepassing van het besluit.

.../...

Deze bedoeling kan best worden uitgedrukt door artikel 1 te lezen als volgt :

"Artikel 1.-

Met uitzondering van het Lemmensinstituut te Mechelen, is dit besluit van toepassing op de leden van ...".

Artikel 2.

Bij artikel 2 worden enkel de bevoegdheidsbewijzen vastgesteld voor de personeelsleden die in aanmerking kunnen komen voor de weddetoelage. Daarom wordt voor dit artikel 2 volgende lezing aanbevolen :

"Artikel 2.-

Voor de weddetoelagen komen slechts in aanmerking de leden van het directie- en onderwijzend personeel die in het bezit zijn van een van de hierna opgesomde diploma's en tevens van het bekwaamheidsgetuigschrift voor het geven van onderricht uitgereikt overeenkomstig de door Ons vastgestelde voorwaarden.

Dit bekwaamheidsgetuigschrift wordt niet geëist van :

a) de directeurs en leraars muziekschriftuur die ten minste een vermelding behaalden op de wedstrijd voor compositie "Prijs van Rome" ;

b) de houders van het diploma van geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs".

.../...

Artikel 3.

Een betere lezing voor dit artikel 3 is de volgende :

"Artikel 3.-

Voor de toekenning van de weddetoelagen worden de volgende diploma's vereist :

1. voor het ambt van directeur van een in eerste categorie gerangschikte inrichting :

   a) een prijs of een vermelding ...

   b) .....

2. voor het ambt van directeur van een in tweede categorie gerangschikte inrichting :

   a) een prijs ...

   .....

   .....

13. Leraar cursus instrumenten of dans waarvoor geen diploma "eerste prijs" bestaat :
   ten minste een eerste prijs voor muziekgeschiedenis of een eerste prijs voor notenleer, uitgereikt door een koninklijk muziekconservatorium en het slagen voor een bekwaamheidsexamen waaruit voornamelijk de kennis blijkt van het te onderwijzen vak".

(De laatste volzin is overbodig en enigszins dubbelzinnig ; hij wordt best geschrapt)

Artikel 4.

Om misverstand te vermijden, schrijve men "titularis" in plaats van "reeds benoemd" ; ook "altviool" in plaats van "altiviool".

.../...

Artikel 5.

De afwijking op de bepalingen van het besluit wordt verleend door de Minister wanneer uitzonderlijke gevallen voorhanden zijn.

Volgens de bevoegde ambtenaar gaat het hier om twee wel bepaalde gevallen. Vooreerst kan zich het geval voordoen dat geen kandidaat zich aanbiedt met de vereiste bevoegdheidsbewijzen. Ofwel zijn er wel kandidaten die de vereiste bevoegdheidsbewijzen bezitten maar een kunstenaar biedt zich aan met uitzonderlijke verdiensten doch zonder de vereiste bekwaamheidsbewijzen te bezitten.

In dergelijke "uitzonderlijke gevallen" zal de Minister vrijstelling kunnen verlenen van het bezit van de vereiste bekwaamheidsbewijzen.

Daarom wordt voorgesteld, dit artikel 5 te lezen als volgt :

"Artikel 5.-

Wanneer een inrichting een uitmuntend kunstenaar wil aanwerven of in de onmogelijkheid verkeert om een kandidaat aan te wervan die in het bezit is van een of van beide bekwaamheidsbewijzen bedoeld in artikel 2, kan de Minister bij gemotiveerde beslissing vrijstelling verlener van de vereiste bekwaamheidsbewijzen".

.../..

Artikel 6.

In zover dit artikel 6 van toepassing is op het personeel van de muziekscholen maakt het het artikel 12 van het koninklijk besluit van 26 maart 1954 overbodig en past het,dit artikel 12 formeel op te heffen.

De goedkeuring van de benoemingen en aanstellingen in de conservatoria en academiën is uitgesloten ingevolge de wet van 29 mei 1959 die het recht op de weddetoelage erkent zonder enige tussenkomst van de uitvoerende macht.

Artikel 50, 2°, van de wet van 29 mei 1959 heeft trouwens voor deze inrichtingen artikel 15 van de wet van 14 mei 1955, dat in de erkenning van de benoemingen voorzag, afgeschaft.

Rekening houdend met deze opmerking, kan artikel 6 best worden gesteld als volgt :

"Artikel 6.-

Met het oog op de toekenning van de weddetoelagen worden alle aanstellingen en benoemingen van de leden van het directie-, onderwijzend en administratief personeel van de in dit besluit bedoelde muziekscholen onderworpen aan de goedkeuring van de Minister tot wiens bevoegdheid he muziekonderwijs behoort".

.../...

Artikel 7.

Volgens de door de gemachtigde ambtenaar verstrekte inlichtingen ligt het in de bedoeling van de Regering de thans in functie zijnde directeurs en leraars te ontslaan van het bezit van de bevoegdheidsbewijzen.

Het volstaat derhalve dit artikel 7 te lezen als volgt :

"Artikel 7.-

De personeelsleden die bij de bekendmaking van dit besluit in dienst zijn van een door de Staat gesubsidieerde inrichting voor muziekonderwijs, worden geacht in het bezit te zijn van de bekwaamheidsbewijzen die voldoende zijn om onderwijs te blijven verstrekken in dezelfde vakken".

Artikel 8.

Overeenkomstig de opmerking bij artikel 5, lezen artikel 8 als volgt :

"Artikel 8.-

De artikelen 5 en 12 van het koninklijk besluit van 26 maart 1954 zijn opgeheven".

L'arrêté en projet fixe les titres qui sont requis aux fins de l'octroi de subventions-traitements aux établissements subventionnés d'enseignement de la musique.

Il trouve son fondement légal, en ce qui concerne les écoles de musique, dans la loi du 14 mai 1955 sur l'enseignement artistique et, en ce qui concerne les conservatoires et les académies, dans la loi du 29 mai 1959.

La matière des subventions à l'enseignement de la musique est toujours réglée par l'arrêté royal du 26 mars 1954 fixant les conditions d'octroi par l'Etat de subventions aux conservatoires communaux, aux académies et écoles de musique communales et libres. Cet arrêté est toutefois intervenu à une époque où l'enseignement artistique ne faisait pas encore l'objet d'un régime légal. Il est applicable à tous les établissements subventionnés d'enseignement de la musique, à l'exception cependant de l'Institut Lemmens auquel s'applique de façon exclusive l'arrêté royal du 21 juillet 1958. Il va de soi que l'arrêté du 26 mars 1954 précité ne tient pas compte de la distinction entre les établissements qui relèvent actuellement de l'application de la loi du 14 mai 1955 et ceux qui sont régis par les dispositions de la loi du 29 mai 1959, de sorte qu'il n'est guère adapté aux règles prescrites par le législateur en 1955 et en 1959. Cela crée une situation plutôt confuse. L'occasion qu'offre le présent projet ne devrait-elle pas, dès lors, être mise à profit pour faire le départ entre les dispositions réglementaires en matière de subventions aux établissements d'enseignement de la musique selon qu'elles ont trait, d'une part, aux écoles de musique et, d'autre part, aux conservatoires et aux académies ?

\+

\+ \+

.../...

Sous réserve de cette observation générale, le projet appelle les observations particulières ci-après.

L'objet de l'arrêté ressortirait avec une plus grande précision de l'intitulé suivant :

"Arrêté royal fixant les titres requis en vue de l'octroi de subventions-traitements aux établissements d'enseignement de la musique".

Au préambule, le considérant peut être omis sans inconvénient.

Article ler.

Tel qu'il est rédigé, cet article s'appliquera à tous les établissements d'enseignement de la musique sans exception. Il aura entr'autres pour conséquence l'abrogation implicite de l'article 5 de l'arrêté royal du 21 juin 1958 fixant les conditions d'octroi par l'Etat de subventions à l'Institut Lemmens de Malines.

Selon les renseignements fournis par le fonctionnaire délégué il entrerait dans les intentions du Gouvernement de soustraire les subventions au profit de l'Institut Lemmens à l'application de l'arrêté.

Cette intention devrait se traduire à l'article ler par la rédaction suivante :

"Article ler.-

Exception faite pour l'Institut Lemmens à Malines, le présent arrêté est applicable aux membres ... ".

.../...

Article 2.

L'article 2 se borne à déterminer les titres qui sont requis des membres du personnel pris en considération pour l'octroi de subventions-traitements. C'est pourquoi il est suggéré de rédiger l'article ainsi qu'il suit :

"Article 2.-

Donnent seuls lieu à l'octroi de subventions-traitements les membres du personnel directeur et enseignant, titulaires d'un des diplômes énumérés ci-après ainsi que du certificat d'aptitude à l'enseignement, délivré conformément aux conditions fixées par Nous.

Ce certificat d'aptitude n'est pas requis :

a) des directeurs et des professeurs d'écriture musicale ayant obtenu au moins une mention au concours de composition dit "Prix de Rome";

b) des titulaires d'un diplôme d'agrégé de l'enseignement secondaire supérieur".

Article 3.

Cet article gagnerait à être ainsi conçu :

"Article 3.-

Les diplômes suivants sont requis aux fins de l'octroi des subventions-traitements :

1. pour les fonctions de directeur d'un établissement classé en première catégorie :
   a) un prix ou une mention ...
   b) ...

.../...

2. pour les fonctions de directeur d'un établissement classé en seconde catégorie :
   a) un prix ...
      ...
      ...

13. Professeur de cours d'instruments ou de cours de danse pour lesquels il n'existe pas de diplôme de premier prix :
   au moins un premier prix d'histoire de la musique ou un premier prix de solfège, délivrés par un conservatoire royal de musique et avoir réussi un examen d'aptitude établissant principalement la connaissance de la branche à enseigner".

(La dernière phrase est superflue et quelque peu ambiguë; il est préférable de la supprimer).

Article 4.

Afin d'éviter tout malentendu, il y aurait lieu d'user de la dénomination de "titulaires de " au lieu d l'expression "déjà nommés pour" , et, dans la versior néerlandaise, "altviool" au lieu de "altiviool".

Article 5.

Les dérogations aux dispositions de l'arrêté sor accordées par le Ministre dans des cas exceptionnels.

.../...

Selon le fonctionnaire délégué, il s'agit en l'occurrence de deux cas bien déterminés. Tout d'abord, il peut se faire que ne se présente aucun candidat possédant les titres requis. Ou bien il y a des candidats possédant les titres requis, mais un artiste d'une valeur exceptionnelle, qui toutefois ne possède pas les titres requis, se présente également.

Dans de semblables "cas exceptionnels", le Ministre pourra accorder dispense des titres requis.

Il est dès lors proposé de rédiger l'article 5 dans les termes suivants :

"Article 5.-

Lorsqu'un établissement souhaite engager un artiste éminent ou se trouve dans l'impossibilité d'engager un candidat possédant l'un ou l'autre des titres ou les deux titres requis, prévus à l'article 2, le Ministre peut, par décision motivée, octroyer dispense de ces titres".

Article 6.

Dans la mesure où cet article s'applique au personnel des écoles de musique, l'article 12 de l'arrêté royal du 26 mars 1954 devient superflu et doit être formellement abrogé.

L'approbation des nominations et désignations d les conservatoires et académies, est exclue. En effet la loi du 29 mai 1959 leur reconnaît le droit aux subventions-traitements en dehors de toute intervent du pouvoir exécutif.

L'article 50, 2°, de la loi du 29 mai 1959 a d'ailleurs, en ce qui concerne ces établissements, abrogé l'article 15 de la loi du 14 mai 1955, qui prévoyait l'approbation des nominations.

Compte tenu de cette observation, il est proposé de rédiger l'article 6 ainsi qu'il suit :

"Article 6.-

En vue de l'octroi des subventions-traitements, toutes les désignations et nominations des membres du personnel directeur, enseignant et administratif des écoles de musique visées au présent arrêté, sont soumises à l'approbation du Ministre qui a l'enseignement musical dans ses attributions".

Article 7.

Selon les renseignements fournis par le fonctionnaire délégué, il entre dans les intentions du Gouvernement d'accorder dispense des titres requis aux directeurs et professeurs actuellement en fonctions.

L'article 7 pourrait dès lors être rédigé de la manière suivante :

"Article 7.-

Les membres du personnel en fonctions, à la date de la publication du présent arrêté, dans un établissement d'enseignement musical subventionné par l'Etat, sont considérés comme possédant un titre de capacité suffisa pour continuer l'enseignement des mêmes branches".

Article 8.

Compte tenu de l'observation faite concernant l'article 5, il conviendrait de rédiger l'article 8 ainsi qu'il suit :

"Article 8.-

Les articles 5 et 12 de l'arrêté royal du 26 mars 1954 sont abrogés".

De kamer was samengesteld uit

de Heren : F. LEPAGE, voorzitter van de Raad van State,
Messieurs : président du Conseil d'Etat,

Ch. SMOLDERS, staatsraden,
G. BAETEMAN, conseillers d'Etat,

J. LIMPENS, bijzitters van de afdeling wetgeving,
R. de RYKE, assessseurs de la section de législation,

M. JACQUEMIJN, adjunct-griffier, griffier,
greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. F. LEPAGE.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. VANDER STICHELE, substituut-auditeur-generaal.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. F. LEPAGE.

Le rapport a été présenté par M. A. VANDER STICHELE, substitut de l'auditeur général.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) M. JACQUEMIJN.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.